

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndc/22/2025
Identifikačné číslo spisu:	6124438249
Dátum vydania rozhodnutia:	27.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124438249.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L. P.D., narodeného X. V. XXXX, L. XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou SD LEGAL, s.r.o., Košice, Žriedlová 3, IČO: 51 717 395, proti žalovanému UNIQUA poisťovňa, a.s., Praha, Evropská 810/136, Česká republika, IČO: 49 240 480, konajúci v Slovenskej republike prostredníctvom UNIQA poisťovňa, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, Bratislava, Krasovského 3986/15, IČO: 53 812 948, zastúpeného advokátskou kanceláriou CLS Čavojský & Partners, s. r. o., Bratislava, Zochova 6-8, IČO: 36 854 972, o zaplatenie 1.868 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 37Csp/8/2025, o návrhu žalobcu na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu žalobcu na prikázanie sporu vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 37Csp/8/2025 Mestskému súdu Košice z dôvodu vhodnosti n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) návrh na prikázanie sporu inému súdu podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) z dôvodu vhodnosti, ktorý podal žalobca. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že v predmetnej veci sa jednoznačne jedná o spotrebiteľský spor (uzatvorená spotrebiteľská zmluva) a vec by mal prejednať súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, t. j. Mestský súd Košice. Dôvod vhodnosti vidí primárne, no nie výlučne, ako procesným právom predpokladanú výhodu „domáceho“ všeobecného súdu, ktorá je daná predovšetkým z dôvodu zabezpečenia čo najväčšej šetrnosti k ekonomicky slabšej strane spotrebiteľského vzťahu. Je toho názoru, že prikázanie veci Mestskému súdu Košice je hospodárnejšie, rýchlejšie a taktiež po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie pre posúdenie veci, keďže sa spor skutkovo týka aj nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza neďaleko Košíc. S ohľadom na vyššie uvedené mal žalobca za to, že v danom prípade sú splnené všetky podmienky pre aplikovanie § 39 ods. 2 CSP a prikázanie veci Mestskému súdu Košice, a to z dôvodu vhodnosti.

2. Žalovaný k návrhu žalobcu uviedol, že súd prvej inštancie by mohol vec prikázať Mestskému súdu Košice postupom podľa ustanovenia § 39 ods. 2 CSP (uvedené však nie je jeho povinnosťou), a to len

vtedy, ak by takéto postúpenie bolo vhodné. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručenej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP prichádza do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov oboch strán sporu, pričom na pomery strany, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné strany sporu. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie sporu. Žalobca v návrhu neuviedol žiadne také skutočnosti, ktoré by postúpenie veci Mestskému súdu Košice z dôvodu vhodnosti odôvodňovali; skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský spor, nie je takým dôvodom (tu žalovaný poukazuje na to, že žalobca mal možnosť viesť spor priamo na Mestskom súde Košice, ak tak neučinil a tento súd v replike neoznačil, nemôže to byť teraz na ťarchu žalovaného). S návrhom žalobcu na prikázanie sporu Mestskému súdu Košice z dôvodu vhodnosti nesúhlasil.

3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP, na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Mestský súd Bratislava IV) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Mestský súd Košice). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

4. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

5. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov účastníkov na oboch procesných stranách, pričom na pomery účastníka konania, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len, ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných účastníkov konania. Pri tom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie veci.

6. Najvyšší súd po posúdení veci predloženej mu na rozhodnutie dospel k záveru, že v tomto konaní nie je daná taká okolnosť, ktorá odôvodňuje prikázanie (delegáciu) veci z dôvodu vhodnosti Mestskému súdu Košice. Žalobca neuviedol žiadnu takú okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že ktorýkoľvek iný súd (než Mestský súd Bratislava IV, na ktorý bola vec upomínacím súdom po návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní postúpená) spor prejedná hospodárnejšie, rýchlejšie, prípadne po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie. Predmetom konania je žaloba o plnenie, pričom žalobca sa proti žalovanému domáha zaplatenia žalovanej istiny spolu s príslušenstvom titulom plnenia z poisťnej zmluvy č. 8601331190 na poistenie nehnuteľnosti, domácnosti a zodpovednosti za škodu Domov IN veria 0316. Vzhľadom na predmet konania najvyšší súd dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu žalobcu. Argumentácia, že žalobca je spotrebiteľ s trvalým pobytom v obvode Mestského súdu Košice a prejednanie sporu Mestským súdom Košice by mu poskytlo výhodu „domáceho“ všeobecného súdu, ktorá je daná predovšetkým z dôvodu zabezpečenia čo najväčšej šetrnosti k ekonomicky slabšej strane spotrebiteľského vzťahu, nie je výnimočným dôvodom, pre ktorý by boli splnené podmienky na prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti. V tejto súvislosti najvyšší súd nad rámec uvádza, že

ani okolnosť prípadnej potreby dochádzania na súd príslušný na rozhodnutie vo veci (Mestský súd Bratislava IV) nie je v zásade tou okolnosťou, ktorá sama o sebe má byť považovaná za tak výnimočnú, aby odôvodňovala prikázanie sporu inému súdu, a to súčasne v kontexte už prikázaného sporu Mestskému súdu Bratislava IV. Najvyšší súd stabilne judikuje, že miesto pobytu, resp. sídlo niektorej zo strán sporu, ani jej schopnosť (spôsobilosť) zúčastniť sa osobne súdneho procesu nie sú výnimočným dôvodom, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu. Strana sporu má právo zvoliť si v konaní zástupcu oprávneného na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana sporu (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Treba mať na zreteli tiež ustanovenie § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami, alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Rovnako treba zohľadniť, že súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti sporu uložiť strane, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP). Rovnako tak charakter výnimočnosti nevykazuje ani argument žalobcu, že nehnuteľnosť, ktorej sa spor skutkovo týka, sa nachádza neďaleko Košíc, nakoľko v spore ide o žalobu o plnenie z poisťnej zmluvy.

7. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že žalobca pri prvom procesnom úkone v zmysle § 39 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 41 CSP, keď podal návrh na pokračovanie v konaní podľa § 14 ods. 3 prvej vety zákona č. 307/2016 Z. z. a súčasne navrhol postúpenie veci príslušnému súdu podľa Civilného sporového poriadku, nevyužil možnosť zvolenia si osobitnej miestnej príslušnosti súdu podľa § 19 písm. d) CSP.

8. Najvyšší súd teda vychádzajúc z návrhu žalobcu na prikázanie veci Mestskému súdu Košice z dôvodu vhodnosti nezistil také relevantné okolnosti, na základe ktorých by dospel k záveru o splnení podmienok na prikázanie sporu inému súdu v súlade s § 39 ods. 2 CSP, navyše keď žalobca pri prvom procesnom úkone navrhol prikázanie veci príslušnému súdu, na ktorý súd bola prejednávaná vec postúpená, a teda prikázanie veci by sa priečilo vyššie uvedenému účelu delegácie z dôvodu vhodnosti, ktorým následkom má byť predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie. Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôvodu nesplnenia podmienok pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP návrhu nevyhovel.

9. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.